

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: XXXVIII Remissio t[...] & p[er]ticipatio Pap[a]e/ nullo mo[do] est
co[n]te[m]nenda/ q[...] (vt dixi) e[st] declaratio remissionis diui[na]e

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

tio ante picipationem;

Quid ergo picipat Papa, sua picipatione: Rñdeo, Illi dicent, vt supra de remissione dictū ē Con: vi. q̄ declaratiue picipat, Nā q̄o possint aliter dicere, non intelligere me, confiteor, Meū sensum sequēte ponā conclusione.

CON: XXXVIII

Remissio tñ & picipatio Papę / nullo mō est cōtēnenda / q̄a (vt dixi) ē declaratio remissionis diuīę

¶ Non q̄ necessaria sit illa declaratio, q̄ in lris & publicis sit indulgentiarū (sufficit enī ea q̄ fit in priuata confessione) Sed q̄ non sit cōtēnēda, Quia per eā, etiā Ecclesię nota fit, & approbat, priuatim facta declaratio, Sic enī ego intelligēdum puto: Qui habet meliora, dicat ea. Non enī, q̄ alias illa picipatio publica faciat, video. Verū, licet hanc conclusiōnē ab omnib⁹ (vt puto) acceptā, non negē, dixi n̄ supra concl: vi. mihi n̄ placere hūc modū loquēdi, q̄ Papa nihil aliud faciat, q̄ q̄ declararet aut approbet remissionē diuinā seu picipationē. Nam id primo nimis viles reddit Ecclesie clauē, imo verbū Chri facit inuitū quodā mō, vbi dixit, Quodcūq; &c, Declaratio enī nimis modicū est, Secūdo Quia incerta erūt omnia ei, cui fit declaratio, licet alijs seu Ecclesie, foris in facie, certa fiat illius remissio & reconciliatio.

Quare, sicut superius de remissione culpe, ita de picipatione bonorū, volo opinari, donec erudiar meli⁹, videlicet, Q, sicut peccator post pētū, difficillime confidit in miām dei, Adeo vigeat ad desperationē pētū onere suo grauissimum, multoq; facili⁹, irā, q̄ miām dei, cogitat: sicut enī pētū, facilius miām, q̄ irā cogitat. Oīa enī puerse agit hō, Timēs vbi nō ē timēdū, sed sperandū, scz post pētū, Presumēs, vbi non ē psumēdū, sed timēdū, scz enī pētū, Cui⁹ rei exēplū abūde ostēsum ē in resurrectione Chri, vbi multis argumentis opus fuit, vt sēc in cordib⁹ discipulorū resuscitaret. Deniq; prima annūciatio fuit muliebris, & delyramētis ab illis compata, ita & pētōri priā fiducia apparet mollis, & cui nō, vlt vix credēdū putet. Ita multo difficili⁹ ē confidere sēc eē picipē Chri bonorū (i. i. n̄ narrabilū bonorū, vt sit piceps diuīę nature, vt ait, S. Petri⁹) Magis nitudo bonorū, etiā opat diffidētā, videlz nō sōltū eē remissa etiā mala, verū & collata tāta bona, vt sit fili⁹ dei, haeres regni, fr̄ Chri, soti⁹ angelorū, dñs mūdi, Obsecro, quō hec vā p̄t credere, qui pētū sui morsu, imo pondere fess⁹ trahit ad inferos.

Hic itaq; necessarium est iudicium clavis, ut homo sibi non credat; credat autem potius clavi, i. sacerdoti. Atque nihil curo, si etiam sit forte indoctus claviger aut levis, Nam non propter sacerdotem, nec propter aetatem eius, sed propter verbum eius, qui dixit, & non mentitur. Quod deumque solueris &c. In his enim qui credunt, in verbum istud non potest clavis errare, Errat vero in his solis, qui non credunt absolutionem istam valere, Nam finge (per impossibile vel contingens) Si quis non sit vel non putet se satis contritum, & tamen absolutum, tota fiducia credat se absolutum (fiducia mea sic opinor) Hec ipsa fides eum facit absolutum verissime, quia credit in eum, qui dixit, Quodcumque &c. Fides autem Christi semper iustificat, non secus, quam si baptiserit te, ineptus, levis, imperitus sacerdos. Adde si etiam non putest se satis contritum (tibi quoniam non potes nec debes confidere) nihilominus, si credideris, qui dixit, Qui crediderit & baptiserit fuerit hic saluus erit, Dico tibi, haec fides eius verbi, facit te verissime baptizari, quicquid sit de contritione tua, ideo fide ubique opusest, Tantum habes quod tu credis, Atque sic intelligo quod nostri doctores dicunt, sacramenta esse efficaciam gratiae signa, non quia fit (ut B. Aug.) sed quia creditur, ut supra. Ita hic. Absolutio est efficax, non quia fit, a quo cumque tandem fiat, erret, siue non erret, sed quia creditur, Nec hanc fidem potest reservatio casuum impedire, nisi esset manifesta & contempta. Proinde dico, Homo quoniam in peccato est, ita vexatur & agitur conscientia eius, ut suo sensu potius participationem omnium malorum se credat habere, Et talis homo certe proximus est ad solatium clavis, ut arbitrio sacerdotis, quietetur, & pacem obtineat atque fiduciam consequatur participationis omnium bonorum Christi & Ecclesiae, Quod si quis hanc participationem officio sacerdotis sibi factam non crediderit / aut dubitauerit, non erret clavis, sed suae infidelitatis, seducit, & magis non damno suam animam afficit, & deo verboque eius iniuriam atque summam irreuerentiam facit, Ideo multo melius est, ut non adeat ad absolutionem, si non credat se absolutum, quam si sine fide accedat, fide enim accedit, & iudicium sibi accipit, non secus quam si baptismum, vel sacramentum panis fide acceperit. Proinde non adeo est necessaria contritio, quam fides Incompatibiliter enim plus ibi consequitur fides absolutionis, quam fervor contritionis.

Et haec de omnia, nos plurimi solent in formandis contritionibus omnibus laboramus, ut doceamus homines, tunc confidere remissa peccata, quoniam senserint se esse perfecte contritos (i. non quod confidere, sed magis ad desperationem laborare) cum secundam prophetiam

prophetā, non in nostrā contritionē, sed in verbū eius. Et spe-
rādū, neq; cū dixit, Memor esto contritionis meę, seruo tuo,
in qua mihi spem dedisti, sed memor esto verbi tui, in q̄ mihi
spem dedisti, Et iterū in verbū tuū (nōn vūq; in opus nostrū)
super speravi, Et iterū. Sustinuit ania mea i verbo eius &c. Et ve
ps. l. in hebręo est. Tibi soli peccavi, p̄pterea iustificabis verbo
tuo, Igitur nec sacramētū, nec sacerdos, sed fides vbi Chri, p̄
sacerdotē & officium eius, tere iustificat, Quid ad te, si d̄ps per
asinū vel asinā loquatur, dūmodo tu verbū eius audias, in q̄
speres atq; credas.

Sic inteligerem illud, qđ n̄ri doctores Scholastici dicunt,
sacramēta ecclesię esse in exercitationē nobis data, hoc est, tāq;
inestimabilia dona in quib; occasionē habeamus credendi &
iustificandi: Nā olim crasermo d̄ni p̄ciosus, de Saulis, nūc v̄o
etiā per leuissimos, pessimos, indoctissimos homines suū vers
bum tibi sonat, Tu in verbū intēde, & mitte laruam persone,
Erret, non erret ille, tu non eras si credideris. Hic si erro,
& desipio, retocet me, qui sapit, Consequens ex h̄s erit, vt t̄ra
ille veritates Ioan; Gersonis iam tu in oēs l̄ros & aures trās
fusa, prudenter intelligendę sint, puta qđ non ideo confidat sese
homo esse in statu salutis, quia potest dicere se dolere de p̄tis,
sed multo magis id aduertat, si sic optet sacramētū absolutio
nis, vt credat, si per ip̄m fuerit assecutus sese absolui, Hoc em̄ ē
sacramētū in voto suscipere, i. in fide verbi vel p̄senis vel des
derati auditus, Cave ergo neq; in tuā contritionē v̄lo modo
confidas, sed i nudissimū verbū, c̄p̄imi & fidelissimi tui sal
uatoris Ihesu Christi, Cor tuū faller te, ille te non faller, vel has
bitus, vel desiderans. Quasi ita sunt (det d̄ns deus) (vt cū
ppheta Michā, sim vir non habēs sp̄m, ac mendaciū potius
loquar) timendū est, multas animas perdi, per indoctissimos
illos opm & contritionis bouinatores. Primū, qđ fidem verbi
non docent, sed contritionē d̄taxat, atq; hanc tenuiter satis.
Secūdo, qđ facilissimi sunt absolutiones impendere & p̄cipar
tiones eiusmodi: quasi sit passim oim, istā fidem habere, neq;
discutiūt, quē aut quare absoluāt. Itaq; non tam necessariū est
absoluēdo dicere, doles, qđ illud, credis tere absolui a me posse
se, sicut Christus ait ad cęcos, Creditis me posse hęc vobis fac
ere, Credenti oia possibilis sunt. Hęc em̄ fides, certe i illis
maxime p̄batur, qui tremore consciētę agitati, poti; sese diffi
dere sentiūt, illis v̄o qui talē miserā non sentiūt, nec io an sint
claves, ille consolatoris, cū consolari non mereantur, nisi qui

ingent nec aniani ad fidem remissionis, nisi qui trepidat diffi-
dētia retentionis, Atque ut finē tandē faciā, Hęc snia mea, cre-
do, p̄tēta clavis non minuit, ut mihi impingitur, sed a falso
honore & tyrannica reuerētia in sibi debitā & amabilē reuerē-
tiam reducit, Non enī est mirū si claves contēptui fiant, si falsis
honoribus, i. terroribus tātūmodo offerātur suscipiēde, Cum
cognita eīz saluberrima cōmoditate saxū sit, aut lignum, qui
non cum lachrymis eī ex osculetur & amplectat, Quid ergo
Pontificē p̄pter eas magnificamus, & hominē terribilē fingi-
mus? Non illius sunt claves, Meę potius sunt, mihi donatę, meę
saluti, gręe consolationi, paci & quieti concessę, Pontifex seruus
est & minister meus in clauibus, ip̄e nō eḡt illis, ut pontifex, sed
ego. Adulatores vero, omnia Pontificibus inflectūt, non nram
consolationē, sed illorū tātūmodo potentiā in illis mētitant,
& per ea ip̄a nos terrent, per quę nos maxime oportuit con-
solari, adeo sunt hodie cōperuersa, & adhuc non putamus is-
ta foelicia esse t̄pa, in quibus tātus ē abusus optimarū rerū in pessis-
mas res nobis versarū. Itaque istā concludi: ut iacet, nō oīno teneo,
sed ex magna parte nego.

¶ CON: XXXIX.

Difficillimū est etiā doctissimis Theologis/simul
extollere veniāz largitatem/ & cōtritionis veritatem/
coram populo/

¶ Ratio huius est sequens Concl:

¶ CON: XL.

Contritionis veritas pēnas querit & amat/veniāz
autē largitas odisse facit/saltē occasiōe.

¶ Da verū poenitentē, & videbis eū tam ardentē in seipso quę-
rere vltionē offensionis diuine, ut cogat te sui misereri, imo ut
necessariū sit ei resistere, ne destruat se, ut si sepe legitimus & vidis-
mus contigisse. Et, B. Hierony: talem scribit suā Paulā fuisse, &
ip̄emet de se ip̄o, Nihil istis est satis poenarū, Quin cū filio pros-
digo inuocāt cęlum & terrā, & deū ip̄m cōtra seipos, sicut &
Dauid, quā dixit, Vertatur obsecro gladius tuus in me, & in do-
mū patris mei. Recte ergo me puto dixisse, prius Canonicas
ipsam impositas, qui vel nollēt meliora facere, ut pigri vel certe
ut explorarētur de veritate contritionis suę. Patet itaque quod diffi-
cile sit saltem doctis, inter odium & amorem pēnarū medios